

**Gminny program profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2018 rok**

WSTĘP

Alkohol jest substancją psychoaktywną; szybko przedostaje się do układu nerwowego i wywołuje specyficzne efekty, których rodzaj i nasilenie są związane z poziomem stężenia alkoholu we krwi, jest substancją toksyczną, ma silny i szkodliwy wpływ niemal na wszystkie tkanki i narządy organizmu, jest substancją tłumiącą, działa depresyjnie, hamuje mechanizmy kontrolne organizmu.

Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych publikowanych w Infos nr 11(215) Biura Analiz Sejmowych z dnia 16 czerwca 2016 spożycie alkoholu w Polsce w 2014 r. wynosiło 9,4 l na 1 mieszkańca powyżej 15 roku życia i wykazuje tendencję wzrostową. Blisko 12 % dorosłych Polaków nadużywa alkoholu. Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, szczególnie wśród młodzieży powyżej 15 roku życia. Jednym z głównych czynników mających wpływ na wielkość spożycia alkoholu jest jego dostępność zarówno w wymiarze ekonomicznym - liczba butelek poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, które można nabyć za średnie miesięczne wynagrodzenie, jak i fizycznym - dostępność sklepów z alkoholem, która w Polsce jest bardzo wysoka i wynosi 273 osoby na jeden punkt sprzedaży. Wskaźnik ten znacznie przekracza sugerowane przez Światową Organizację Zdrowia pożądane standardy, co najwyżej 1000 osób na jeden punkt sprzedaży. Istotne znaczenie na wielkość spożycia alkoholu ma jego reklama, która w mediach publicznych ponad dwukrotnie przekracza czas antenowy poświęcony na audycje dotyczące zagrożeń związanych z używaniem alkoholu.

Alkohol jest czynnikiem sprzyjającym wypadkom komunikacyjnym, utonięciom, jak również często związany jest z próbami samobójczymi i przemocą domową. Nadmierna konsumpcja alkoholu wiąże się ze stratami na rynku pracy, przez m. in. absencję chorobową, utraconą produktywność, wypadki przy pracy, po wcześniejszą emeryturę, bądź rentę.

Narkotyki i inne substancje psychoaktywne jak również dopalacze powszechnie uważa się za niezwykle groźne, wykluczające możliwość kontrolowanego ich używania, prowadzące do uzależnienia i poważnych negatywnych konsekwencji zdrowotnych, destrukcji zdolności jednostki do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, a często nawet śmierci. Uzależnienie jest zaburzeniem bio – psycho - społecznym. Powoduje zmiany w funkcjonowaniu fizjologicznym i psychologicznym. Podstawową metodą leczenia uzależnień są oddziaływania psychoterapeutyczne. Leczenie farmakologiczne umożliwia taką poprawę stanu psychicznego i fizycznego, aby pacjent mógł rozpocząć leczenie.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2018 obejmuje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Został opracowany w oparciu o zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zawiera także zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a przede wszystkim uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia oraz cele programów w zakresie wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i minimalizacji szkód wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji szkodliwych.

Przy opracowaniu Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2018 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ostatnie wyniki i wnioski z badania przeprowadzonego w m-cu grudniu 2013 r. przez Pracownię Psychologiczno – Pedagogiczną POSTRUS z Tczewa pt. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Jeziorany obejmującego analizę zagrożeń społecznych występujących na terenie Gminy Jeziorany, określającego rodzaje i skalę poszczególnych problemów w latach 2011 – 2013 oraz stan zasobów Gminy w zakresie ich rozwiązywania.

I. 1. Charakterystyka Gminy (Diagnoza).

Gmina Jeziorany położona jest w granicach Powiatu Olsztyńskiego, Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. zameldowanych na terenie Gminy było 7 925 osób, a według stanu na 31.12.2015 r. - 8 083 osoby ze spadkiem w ciągu jednego roku o 158 osób. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo.

Na terenie gminy Jeziorany według stanu na 31 grudnia 2016 r. zarejestrowanych było 280 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą dla głównego miejsca jej wykonywania. Najwięcej osób w Mieście Jeziorany zatrudnionych jest w podmiotach zajmujących się sektorem usługowym, administracją i edukacją.

Problem alkoholowy w szczególności dotyczy najuboższe warstwy społeczeństwa. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach udzielił w 2016 r. pomocy dla 279 rodzin, jak i w 2015 r. dla 279 rodzin, zaś za cały 2014 r. dla 311, a w 2013 r. dla 329 rodzin, w tym z powodu bezrobocia 148, a w 2015 r. - 141. Liczba rodzin korzystających z pomocy w stosunku do lat ubiegłych ulega zmniejszeniu, głównie z powodu zwiększania się form i kwot wsparcia z systemu świadczeń

rodziny i funduszu alimentacyjnego. Udzielono pomocy 7 , a w 2015 r. 6 rodzinom z problemem alkoholowym ze wzrostem do roku ubiegłego . Z tytułu narkomanii udzielano pomocy 1 osobie, a w latach ubiegłych nie wystąpiła taka potrzeba Podobnie przedstawia się sytuacja udzielania pomocy finansowej z tytułu przemocy w rodzinie – udzielono jej dla 1 osoby, natomiast w latach ubiegłych nie wystąpiła taka potrzeba. Wyłączną pomocą w postaci pracy socjalnej objęto w 2016 r. 59 rodzin, w 2015 r. – 54 rodziny , zaś w 2014 r. - 16 rodzin tj. z wyraźną tendencją wzrostową.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego z terenu Gminy Jeziorany odnotowano 550 osób , ze znacznym spadkiem do 2015 r. - 617 osób, jak również ze spadkiem do grudnia 2014 r. - 694 osób bezrobotnych . Wśród ogólnej liczby zarejestrowanych było tylko 60 osób z prawem do zasiłku, a w 2015 r. 82 osoby, zaś 111 osób w 2014 r. z terenu Gminy Jeziorany z tendencją wyraźnie malejącą.

Z ostatnich danych Policji w Jezioranach wynika, że w 2016 r. na terenie miasta i gminy zanotowano 35 interwencji z tytułu zakłóceń porządku publicznego przez osoby w stanie nietrzeźwym, a w 2015 r. aż 273 interwencje, w 2014 r. - 247 interwencji z tytułu zakłócania porządku publicznego ze znacznym wzrostem do roku 2013 - 21, 1 wypadek drogowy z udziałem nietrzeźwego kierowcy , a w roku 2015 - 8 wypadków drogowych spowodowanych pod wpływem alkoholu , 8 w roku 2014 , a w 2013 r. – 9 . Natomiast wzrosła do 8 liczba zatrzymanych praw jazdy w związku z kierowaniem w stanie nietrzeźwości, w 2015 r. zatrzymano 4 prawa jazdy , a w 2014 r. - 11 praw jazdy . Zanotowano w 2016 r. – 47 , a w 2015 r. aż 56 interwencji związanych z przemocą w rodzinie ze znacznym wzrostem do 2014 r. - 19 interwencji dotyczących przemocy w rodzinie związanych z użyciem alkoholu z wykorzystaniem procedury i dokumentacji „ Niebieskich Kart” . Nie odnotowano w ogóle w 2016 r., a w 2015 - 3 przestępstwa związane z posiadaniem lub używaniem narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych , natomiast w 2014 r. odnotowano 13 sprawców w dwóch postępowaniach dochodzeniowych związanych z posiadaniem lub zażywaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Do Izby Wyrzeźwien zarówno w 2016 jak i 2015 roku nie przewożono nietrzeźwych mieszkańców naszej gminy. W przypadku konieczności osoby pod wpływem alkoholu umieszczano w policyjnej izbie zatrzymań w celu wyrzeźwienia w 2016 r. – 61 osób , a w 2015 r. 40 takich osób.

Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgłoszono 1 przypadek uzależnienia od narkotyków. Podjęto stosowne działania motywujące do leczenia i udzielono adekwatnego wsparcia celem kontynuacji terapii.

Z danych PARPA wynika, że w Polsce blisko 3 mln osób nadużywa alkoholu, a liczbę osób uzależnionych szacuje się na około 600 tys. , natomiast pijących szkodliwie i ryzykownie na około 2,5 miliona. W Gminie Jeziorany liczbę osób uzależnionych szacuje się na ok. 200 , natomiast pijących ryzykownie i szkodliwie na ok. 500 osób z tendencją wzrostową. Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym to 2/3 osób i 2/3 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

W Punkcie Konsultacyjnym dot. Alkoholizmu, Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Jezioranach w 2016 r. przeprowadzono rozmowy motywujące do leczenia z 43 osobami (w 2015 r. z 27 osobami, w 2014r. z 27 osobami, a w roku 2013 – z 26 osobami) nadużywającymi alkoholu oraz z członkami ich rodzin. Wzrastająca liczba rodzin , których dotyka ten problem świadczy, że mimo szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej zjawisko to nie ulega zmniejszeniu. Wystosowano w 2016 r. – 10 , a 2015 r. - 2 wnioski do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia stacjonarnego ze znacznym wzrostem do roku ubiegłego. Decyzją Sądu w 2016 r. – 10 osób, a w 2015 r. - 5 osób skierowano na badania do specjalisty psychiatry i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W 2016 r. przeprowadzono kontrole w 6 , a w 2015 r. 13 punktach sprzedaży napojów alkoholowych w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości w sprzedaży alkoholu. Wydano w 2016 r. 11, a w 2015 r. - 26 postanowień opiniujących pozytywnie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Rady Gminy w Jezioranach przyjęto 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa) w sprzedaży detalicznej i 10 punktów w sprzedaży gastronomicznej.

- 29 punktów sprzedaży detalicznej otrzymało zezwolenia na handel napojami do 4,5% oraz piwem,
- 25 punktów otrzymało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu
- 19 punktów otrzymało zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu
- zarejestrowano 4 lokale gastronomiczne.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych według stanu na dzień 31.12.2016 r. przypadało 264,2 , na 31.10.2015 r. przypadało 243,76 , na 31.12. 2014 r. 244,18 mieszkańca Gminy , co zgodne jest z trendami ograniczającymi dostępność alkoholu

II. Stan zasobów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dla właściwej realizacji zadań Programu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych Burmistrz Jezioran powołał pełnomocnika oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie 7osobowym.

Zadania pełnomocnika:

- 1.Przygotowanie i realizacja Gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 2.Prowadzenie w imieniu Burmistrza działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 3.Współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody i Pełnomocnikami innych jednostek samorządowych,
- 4.Prowadzenie dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Współrealizatorami programu są następujące podmioty:

1. Punkt Konsultacyjno - Profilaktyczny dot. Alkoholizmu, Narkomanii i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Jezioranach,
2. Urząd Miejski w Jezioranach,
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach,
4. Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach,
5. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jezioranach,
6. Zespół Szkół w Jezioranach, Szkoła Podstawowa w Radostowie, Szkoła Podstawowa we Franknowie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Jezioranach,
7. Posterunek Policji w Jezioranach,
8. Sąd Rejonowy w Biskupcu,
9. Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie,
10. Zespół Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim,
11. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Jezioranach,
12. Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Św. Bartłomieja w Jezioranach

III. Zasady wynagradzania członków GKRPA.

Członkowie Komisji otrzymują ze środków pozyskanych z koncesji wynagrodzenie naliczone procentowo od minimalnego wynagrodzenia pracowniczego określonego na rok 2018 w Rozporządzeniu Rady Ministrów w następujących wysokościach (brutto) :

- pełnomocnik – 35,1 % miesięcznie ,
- przewodniczący komisji 17,6 % miesięcznie,
- członkowie Komisji 13,2 % miesięcznie.

Wynagrodzenie przysługuje za miesiąc, w którym przynajmniej dwukrotnie zostały zrealizowane niżej wymienione zadania: dyżur w Punkcie Konsultacyjnym, posiedzenia, kontrole dotyczące przestrzegania przepisów o sprzedaży napojów alkoholowych lub inne zlecone prace członkom Gminnej Komisji.

Realizacja Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2018 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów *ustawy* z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. , poz. 487). Powyższe środki gromadzone są w budżecie Gminy w dziale 756.

Plan wydatków Programu na 2018 rok zostanie określony w uchwale budżetowej na 2018 rok **w dziale 851 – ochrona zdrowia**. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach.

IV. Cele Programu:

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież, a szczególnie :

- 1.Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu i narkotyków na terenie Gminy Jeziorany,
2. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież,
- 3.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Cel główny realizowany będzie w formie :

- Profilaktyki uniwersalnej - adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Jeziorany (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.
- Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych.
- Rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez poradnictwo psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

V. Zadania Gminnego programu.

Zadanie 1

Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych

1. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego, kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji.
- 2.Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.

3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego picia.
4. Wsparcie finansowe konsultacji z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
5. Finansowanie pomocy psychologicznej i prawnej z zakresu problemów uzależnień, problemów wychowawczych i przeciwdziałania przemocy.
6. Zakup materiałów edukacyjnych, ulotek broszur itp.,
7. Finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje członków Gminnej Komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.
8. Utrzymanie Punktu Konsultacyjnego (ponoszenie opłat z tytułu: czynszu energii, wody, telefonu, doposażenie punktu, zakup materiałów biurowych itp.),

Zadanie 2

Pomoc rodzinom, w których występują problemy uzależnień a w szczególności udzielenie ochrony przed przemocą.

1. Wsparcie finansowe prowadzenia poradnictwa i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizacja dyżurów psychologa, prawnika i specjalistów uzależnień.
2. Uczestniczenie w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Współpraca z policją, prokuraturą, szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej, służbą zdrowia.
4. Finansowanie szkoleń i warsztatów dla przedstawicieli instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy.
5. Umożliwienie uzyskania schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie.
6. Współorganizowanie programu korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie .
7. Współorganizowanie warsztatów asertywności i odbudowy poczucia własnej wartości dla osób doznających przemocy.
8. Uczestniczenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieska Karta”.
9. Realizacja działań edukacyjnych, w tym konkursów skierowanych do dzieci i młodzieży promujących rodzinę bez przemocy oraz udział w ogólnopolskich kampaniach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i cyberprzemocy rozpowszechnianie tematycznych informatorów, broszur, plakatów, ulotek).
10. Wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Rozpowszechnianie informacji w środowisku lokalnym na temat instytucji i osób , które świadczą pomoc w związku z występowaniem problemu uzależnień i przemocą w rodzinie .

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych :

1. Organizowanie i dofinansowanie programów i warsztatów profilaktycznych w szkołach.
2. Organizowanie i wspieranie działań propagujących zdrowy styl życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży poprzez:
  - a) organizowanie zajęć edukacyjnych i sportowo - rekreacyjnych oraz konkursów z zakresu wiedzy o alkoholu i narkotykach,
  - b) kampanie promujące aktywność fizyczną i zdrowy styl życia.
3. Organizowanie i finansowanie spektakli teatralno - widowiskowych i koncertów profilaktycznych.
4. Współfinansowanie organizacji czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
5. Dofinansowanie wypoczynku (ferie zimowe, wakacje letnie).
6. Prowadzenie zajęć sportowych pozalekcyjnych oraz rekreacyjno – profilaktycznych podczas imprez sportowych.
7. Finansowanie i organizowanie szkoleń (nauczyciele, sprzedawcy napojów alkoholowych, kuratorzy, pedagodzy).
8. Podjęcie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.
9. Realizacja działań edukacyjnych na temat uzależnień, w tym od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych dla kadry pedagogicznej i rodziców dot. narkomanii , udział w ogólnopolskich kampaniach w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii (zakup pomocy dydaktycznych w ramach profilaktyki antyalkoholowej i antynarkotykowej, rozpowszechnianie tematycznych informatorów, broszur, plakatów, ulotek).
10. Przeprowadzenie badań i opracowanie „ Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Jeziorany obejmujące analizę zagrożeń społecznych występujących na terenie Gminy Jeziorany, określającej rodzaje i skalę poszczególnych problemów w latach 2018 – 2023 oraz stan zasobów Gminy w zakresie ich rozwiązywania.

Zadanie 4

Prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem, a w szczególności:

- a) przypadków sprzedaży alkoholu: nieletnim, osobom których zachowanie wskazuje na to, iż są w stanie nietrzeźwości, na kredyt lub pod zastaw,
- b) reklamy, promocji napojów alkoholowych,
- c) wprowadzania do obiegu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- d) obecności wymaganych przepisami prawa tablic informacyjnych o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych młodzieży do 18 lat oraz nietrzeźwym, jak również informacji o szkodliwości spożycia alkoholu,
- e) naruszeń porządku publicznego w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy,
- f) stwierdzenia sprzedaży alkoholu bez wymaganego zezwolenia .

Zadanie 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Udzielanie dotacji dla organizacji pozarządowych, które zgodnie ze swoim statutem realizować będą zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie działalności stowarzyszeń i lokalnych koalicji trzeźwościowych mających charakter profilaktyczny.
3. Wspieranie grup wsparcia „AA” i AI- Anon”.
4. Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób realizujących zadania profilaktyczne.
5. Dofinansowanie zatrudnienia pracownika Klubu Integracji Społecznej w ramach MOPS w Jezioranach prowadzącego reintegrację dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Zadanie 6

Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

1. Realizacja programów edukacyjnych z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.
2. Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych i kampanii w tym: zakup i rozpowszechnianie tematycznych informatorów, broszur, plakatów i ulotek nakierowanych na zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego.
3. Współpraca z instytucjami, które w zakresie swoich działań interwencyjno-sprawdzających zmierzają do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych (plakatów, ulotek, gadżetów) oraz dofinansowanie przedsięwzięć służących zwiększeniu samokontroli stanu trzeźwości uczestnikom ruchu drogowego.

VI . Przewidywane rezultaty realizacji Programu

1. Objęcie jak największej liczby dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym.
2. Wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym.
3. Dostarczenie informacji mieszkańcom Gminy na temat ofert pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego mieszkańcom gminy w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym.
5. Wzmocnienie postaw abstynenckich sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie.
6. Zorganizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.
7. Podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również mających problemy z uzależnieniem.
8. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Realizacja gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków wynikających z uzależnień.

Sporządził:
Danuta Tarasiewicz
Pełnomocnik Burmistrza
ds. realizacji GPPiRPAoPN